

Unicat în lume: *Coroana de Oțel* a Regelui Carol I

de Conf. Univ. dr. George V Grigore

În camerele seif ale Tezaurului din cadrul *Muzeului de Istorie a României din București*, printre bijuterii și tezaure de aur și pietre prețioase se află și o „podoabă” unicat în lume. Este vorba de coroana de oțel a Regelui Carol I al României. Fără pic de metal prețios, sau strălucire de pietre prețioase, aceasta reprezintă un simbol valoros mai important poate decât greutatea sa în aur. Este vorba de independența țării noastre. După cucerirea independenței României în anul 1877 s-a pus problema modificării statutului internațional al țării și schimbarea rangului domnitorului Carol. Astfel, în toamna anului 1878 Consiliul de Miniștri a hotărât ca domnitorul să poarte titlul de Alteță Regală, iar după doi ani, în 1880 era reglementată și continuitatea succesiunii la tronul României în condițiile în care Carol I nu avea urmași direcți. La 13/25 martie 1881, în Adunarea Deputaților a fost depus proiectul de lege prin care Parlamentul proclama ca România să ia titlul de Regat, iar Carol și moștenitorii săi – titlul de Rege al României. Festivitățile proclamării regatului au fost stabilite pentru 10/22 mai 1881, când se împlineau cincisprezece ani de la urcarea principelui Carol pe tron. Pentru Carol I s-a confecționat o coroană din oțelul unuiia dintre tunurile turcești capturate de români la Plevna, în timpul războiului din 1877. Tunul era unul foarte modern pentru vremea sa, fiind de fabricație germană, marca Krupp. Coroana de oțel a României a fost confecționată la Arsenalul Armatei, situat pe Dealul Spirii. Coroana reginei Elisabeta, deși simplă și ea, a fost confecționată din aur, fără pietre prețioase. Aceasta a fost purtată în ocazii solemne de către toți regii României, începând cu încoronarea din 1881. Regele

Ferdinand I al României a purtat-o la încoronarea sa de la Alba Iulia. Mihai I a fost încoronat cu aceeași coroanăși uns Rege de către Patriarhul României Nicodim Munteanu, în catedrala patriarhală din București, chiar în ziua celei de-a doua suiri pe tron, la 6 septembrie, 1940. Coroana s-a regăsit, între anii 1881 și 1947, și în cadrul stemei naționale, cât și pe monedele țării. Coroana de oțel a fost făurită de către elevii și soldații meseriași ai Arsenalului Armatei din București. S-au făcut trei modele aproape identice. Unul dintre ele a rămas la *Muzeul Arsenalului*, nefiind terminat, cercul frontal diferind de acela al celorlalte două modele. Al doilea, modificat, a fost așezat pe globul purtat de aquila din vârful unei coloane de piatră din Bulevardul Carol, în *Piața C.A. Rosetti*. Al treilea model este cel primit de Regele Carol I, sfințit la Mitropolia din București în ziua de 10 mai 1881 și se compune dintr-un cerc frontal cu opt fleuroane (simbol al octogonului) și tot atâtea mărgăritare, împodobit cu modele de pietre prețioase, toate stilizate din oțel. Cele opt fleuroane sunt unite, în vârful coroanei, de crucea „Trecerea Dunării”. Coroana cântărește 1.115 grame și este realizată din „zburătura” unui tun, partea din față a țevii, de calibru 90 mm, fabricat la „F. Wohler” din Berlin. Spre a comemora faptele strălucite săvârșite de țarăși Domnul Carol, pe tun, sub turaua otomană care poartă semnatura sultanului Abd Al-Hamid, „*nepotul lui Mahmud întotdeauna Victorios*”, este scrisă următoarea inscripție: „*DIN ACEST TUN LUAT DE OASTE ROMÂNESCĂ LA PLEVNA ÎN XXVIII NOEMVRIE MDCCCLXXVII S’A LUCRAT ÎN ARSENAL COROANA DE OȚEL A REGELUI ROMÂNIEI CAROL I – X MAI MDCCCLXXXI.*” Tunul s-a păstrat în *Muzeul Arsenalului* până la desființarea muzeului, apoi a fost mutat în actualul *Muzeu Militar Național*. În prezent, *Coroana de Oțel* este o piesă reprezentativă a patrimoniului cultural național și este expusă la *Tezaurul istoric al Muzeului Național de Istorie a României din București*. O copie fidelă a coroanei se găsește și la *Castelul Peleş* din Sinaia. Decizia de a se confecționa o coroană de oțel, în locul uneia de aur, are o înaltă semnificație politicăși filosofică, reflectând, în același

timp și concepția lui Carol I despre monarhia modernă. Încoronarea s-a desfășurat în dimineața zilei de 10/22 mai 1881. Regele nu a dorit a fi uns și încoronat în biserica Mitropoliei, renunțând la vechile obiceiuri. El a refuzat încoronarea formală, deoarece a considerat coroana doar ca un atribut simbolic al noului stat independent, care și-a câștigat statutul prin forța deciziei poporului român și a armelor sale, pe câmpul de bătălie. După semnarea *Proclamației de încoronare* de către cei doi suverani, cortegiul a pornit spre Palat. În sala tronului coroanele au fost aduse de președinții Corpurilor legiuitoare. În discursul său, Regele Carol I a declarat „... *Cu mândrie primesc aceasta Coroană, care a fost făcută din metalul unui tun stropit cu sângele eroilor noștri și care a fost sfințită de biserică. O primesc ca simbol al independenței și puterii României.*” Omagierea dinastiei a fost astfel contopită într-un singur moment, 10 mai, prin trei evenimente istorice diferite: cincisprezece ani de la urcarea pe tron a principelui Carol I, obținerea independenței României (9 mai 1877) și proclamarea Regatului României (14 martie 1881). Cu ocazia proclamării Regatului, Carol I a instituit cel de-al doilea ordin național românesc, respectiv „Coroana României”, și a specificat în Regulamentul de înființare al decorației, că micuța coroană din centru să fie din oțelul aceluiași tun capturat la Plevna. Recent, coroana regală a revenit formal pe capul acvilei de aur de pe însemnele oficiale ale României. Aceasta a fost îndepărtată, alături de toate simbolurile regale, odată cu instaurarea regimului comunist.

Coroana a fost de la început însemnul principal al domnitorilor români. În portretele de ctitori, domnii munteni și moldoveni sunt reprezentați, aproape întotdeauna, cu coroane de aur pe cap; astfel reprezentați se regăsesc și pe unele monede și pietre funerare. Coroana obișnuită a acestor domni este coroana princiară deschisă, cu trei sau cinci fleuroane; numai rareori – și în timpurile mai noi – s-au observat și coroane închise. În veacurile al XIV-lea și al XV-lea, coroanele domnitorilor noștri erau mici, asemenea coroanelor princiare heraldice; în secolele următoare au devenit tot mai înalte și bogat

împodobite cu frunze și arabescuri sculptate sau ajurate. Uneori coroanele păreau a fi formate din plăci late din aur, lipite una de alta și împodobite cu frunze și flori gravate. În epoca fanariotă, domnii erau reprezentați tot mai rar cu coroana pe cap, la ceremonia învestiturii aceștia purtând cuca ienicerilor, iar la ocazii solemne, işlicul. Theodor Aman a fost artistul însărcinat cu desenarea Coroanei de oțel a României și a sceptrului primului suveran; schița în tuș în care sunt reprezentate însemnele regalității se află în cadrul patrimoniului muzeului din București care poartă numele artistului. Toate elementele coroanei sunt din oțel, chiar și perlele, numai căptușeala interioară este din catifea purpurie.

„Coroana regală a României are o poveste aparte, legată chiar de Războiul de Independență (1877-1878). În urma bătăliei de la Grivița din august 1877, armata română, condusă de domnitorul Carol de Hohenzollern, a învins forțele otomane”, scrie istoricul Mihaela Simina. Până pe 31 decembrie 2018, când va fi marcat centenarul Marii Uniri, autoritățile trebuie să înlocuiască toate stemele și sigiile naționale respectând noua configurație care include *Coroana Regală de Oțel a României*.

Previous

Coroana de oțel a Regilor României

Ordinul „Steaua României”

Coroana de oțel a Regilor României

Coroana de oțel a Regilor României